

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Tomáše Foltase a soudců Mgr. Davida Hipšra a Mgr. Lenky Krupičkové v právní věci žalobkyně: **PhDr. H. P.**, zastoupena JUDr. Janou Kašpárkovou, advokátkou se sídlem Rokycanova 809/1c, Olomouc, proti žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**, se sídlem Na Poříčním právu 1/376, Praha 2, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 22. 8. 2019, č. j. 18 Ad 8/2019 - 107,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **se zamítá**.
- II.** Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III.** Ustanovené zástupkyni žalobkyně JUDr. Janě Kašpárkové **se přiznává** odměna za zastupování ve výši 1 573 Kč, která jí bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í :

I.

[1] Rozhodnutím žalovaného ze dne 15. 2. 2019, č. j. MPSV-2019/30916-923, sp. zn. SZ/MPSV-2019/21399-923, bylo změněno usnesení Úřadu práce ČR - krajské pobočky v Ostravě ze dne 17. 1. 2019, č. j. 6379/2019/OPA; text výroku prvostupňového rozhodnutí „v souladu s § 66 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, rozhodl zastavit řízení o přiznání příspěvku na živobytí zahájené na základě žádosti č. j. 93373/2018 - OPA podané dne 13. 11. 2018“ byl nahrazen textem: „v souladu s § 51 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, se zamítá žádost o příspěvek na živobytí č. j. 93373/2018/OPA, podaná dne 13. 11. 2018“. V odůvodnění k tomu žalovaný uvedl, že správní orgán I. stupně pochybil, pokud řízení o žádosti o příspěvek na živobytí (zahájené na základě žádosti žalobkyně podané u správního orgánu dne 13. 11. 2018) zastavil. Správní orgán I. stupně neměl řízení zastavit, ale měl žádost zamítnout v souladu s § 51 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále též „správní řád“). V řízení totiž bylo zjištěno, že žalobkyni již byla

příznána dávka příspěvku na živobytí, a to od října 2018 (jedná se o opakující se dávku pomoci v hmotné nouzi, která byla vyplacena dne 14. 12. 2018 za měsíc říjen 2018 a dne 17. 1. 2019 za měsíc listopad 2018). Z uvedených důvodů nebylo možné žádosti (podané dne 13. 11. 2018) vyhovět. Žalovaný proto prvostupňové rozhodnutí změnil shora popsaným způsobem.

II.

[2] Žalobkyně napadla uvedené rozhodnutí žalovaného žalobou. Shora označeným rozsudkem Krajský soud v Ostravě (dále též „krajský soud“) žalobu zamítl. Zdůraznil, že v tomto řízení mohl přezkoumat zákonnost žalobou napadeného rozhodnutí, jímž bylo shora uvedeným způsobem změněno prvoinstanční rozhodnutí, kterým bylo zastaveno řízení o přiznání příspěvku na živobytí žalobkyni zahájené na základě její žádosti ze dne 13. 11. 2018. Z obsahu správního spisu správního orgánu I. stupně bylo zjištěno, že na základě žádosti žalobkyně podané dne 19. 10. 2018 byla přiznána nejprve oznámením ze dne 14. 12. 2018, č. j. 102198/2018/OPA, a následně i rozhodnutím ze dne 23. 1. 2019, č. j. 7997/2019/OPA, dávka pomoci v hmotné nouzi příspěvek na živobytí ve výši 1 958 Kč měsíčně od října 2018. Podle seznamu vyplácených dávek, rovněž založeného ve správním spisu, byla tato dávka žalobkyni vyplacena dne 14. 12. 2018 za měsíc říjen 2018 a dne 17. 1. 2019 za měsíc listopad 2018. Pakliže žalobkyně podala další žádost o tuto dávku dne 13. 11. 2018, učinila tak v období měsíce listopadu, za který jí byla tato opakující se dávka přiznána a poskytnuta na základě rozhodnutí vydaného k její žádosti ze dne 19. 10. 2018. V tomto směru krajský soud zcela souhlasí s názorem žalovaného, že měl správní orgán I. stupně tuto skutečnost vyhodnotit jako skutečnost znemožňující vyhovět žádosti žalobkyně podané dne 13. 11. 2018 a že měl bez provádění dalšího dokazování v souladu § 51 odst. 3 správního řádu tuto žádost rozhodnutím zamítnout. Krajský soud dodal, že postup žalovaného není v rozporu ani s § 44 zákona č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, ve znění pozdějších předpisů (dále též „zákon o pomoci v hmotné nouzi“), který upravuje postup správního orgánu při změně skutečností rozhodných pro nárok na dávku pomoci v hmotné nouzi a její výši. Rozsudek krajského soudu (stejně jako všechna dále citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu) je v plném znění dostupný na www.nssoud.cz a soud na něj na tomto místě pro stručnost odkazuje.

III.

[3] Proti rozsudku krajského soudu podala žalobkyně (dále též „stěžovatelka“) kasační stížnost z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále též „s. ř. s.“). Z hlediska věcného vypořádání kasační stížnosti identifikoval Nejvyšší správní soud následující okruhy námitek stěžovatelky, které pro přehlednost uspořádal takto. Stěžovatelka primárně poukazovala na nepřezkoumatelnost rozsudku krajského soudu. Podle stěžovatelky se krajský soud s uplatněnými žalobními námitkami vypořádal nedostatečně; v odůvodnění rozhodnutí v podstatě jen opisuje závěry žalovaného správního orgánu. Nadto se nevypořádal se všemi námitkami, např. s námitkou poukazující na porušení § 44 zákona o pomoci v hmotné nouzi. Dále namítala, že rozsudek krajského soudu a jemu předcházející rozhodnutí žalovaného není věcně správné. Podle stěžovatelky uvedená rozhodnutí vychází z nesprávného hmotněprávního posouzení otázky předběžné. K tomu poukázala na rozhodnutí Úřadu práce v Opavě ze dne 23. 1. 2019, č. j. 7997/2019/OPA, sp. zn. UP/134872/2018/HN, ve spojení s rozhodnutím žalovaného ze dne 12. 2. 2019, č. j. MPSV-2019/24954-923, sp. zn. SZ/MPSV- 2019/21384-923. Podle stěžovatelky jsou uvedená rozhodnutí nezákonná, resp. mají nesprávný výrok, žalovaný a následně krajský soud z nich proto neměli v dané věci vycházet. Z uvedených důvodů stěžovatelka navrhla, aby Nejvyšší správní soud zrušil rozsudek krajského soudu a věc mu vrátil

pokračování

k dalšímu řízení. Zástupkyně stěžovatelky, která byla ustanovena krajským soudem, požádala o přiznání odměny za zastupování.

IV.

[4] Žalovaný se ve vyjádření ke kasační stížnosti ztotožnil s rozsudkem krajského soudu. Navrhl kasační stížnost zamítnout.

V.

[5] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[6] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval námitkami poukazujícími na nepřezkoumatelnost rozsudku krajského soudu ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Bylo by totiž předčasné zabývat se právním posouzením věci samé, bylo-li by současně napadené rozhodnutí krajského soudu skutečně nepřezkoumatelné.

[7] Podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené nepřezkoumatelnosti spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, popřípadě v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.

[8] Nejvyšší správní soud při posuzování nepřezkoumatelnosti rozsudků krajských soudů vychází z ustálené judikatury Ústavního soudu (např. nálezy ze dne 20. 6. 1996, sp. zn. III. ÚS 84/94, č. 34/1996 Sb. ÚS, a ze dne 26. 6. 1997, sp. zn. III. ÚS 94/97, č. 85/1997 Sb. ÚS), podle níž jedním z principů, které představují součást práva na řádný a spravedlivý proces (čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod, čl. 1 Ústavy), jež vylučuje libovůli při rozhodování, je povinnost soudů své rozsudky řádně odůvodnit (ve správním soudnictví podle § 54 odst. 2 s. ř. s.). To potvrzuje i navazující judikatura Ústavního soudu, např. nález ze dne 11. 4. 2007, sp. zn. I. ÚS 741/06, č. 64/2007 Sb. ÚS, v němž Ústavní soud vyslovil, že „*odůvodnění rozhodnutí soudu jednajícího a rozhodujícího ve správním soudnictví, z něhož nelze zjistit, jakým způsobem postupoval při posuzování rozhodné skutečnosti, nevyhovuje zákonným požadavkům kladeným na obsah odůvodnění a v konečném důsledku takové rozhodnutí zasahuje do základních práv účastníka řízení, který má nárok na to, aby jeho věc byla spravedlivě posouzena*“. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003 - 52, vyslovil, že pokud „*z odůvodnění napadeného rozsudku krajského soudu není zřejmé, jakými úvahami se soud řídil při naplňování zásady volného hodnocení důkazů či utváření závěru o skutkovém stavu, z jakého důvodu nepovažoval za důvodnou právní argumentaci stěžovatele v žalobě a proč subsumoval popsany skutkový stav pod zvolené právní normy, pak je třeba pokládat takové rozhodnutí za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů a tím i nesrozumitelnost ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.*“. Nepřezkoumatelností z důvodu nesrozumitelnosti se Nejvyšší správní soud zabýval např. v rozsudku ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 - 75, podle něhož lze „*za nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost obecně považovat takové rozhodnutí soudu, z jehož výroku nelze zjistit, jak vlastně soud ve věci rozhodl, tj. zda žalobu zamítl, odmítl nebo jí vyhověl, případně jehož výrok je vnitřně rozporný. Pod tento pojem spadají i případy, kdy nelze rozeznat, co je výrok a co odůvodnění, kdo jsou účastníci řízení a kdo byl rozhodnutím závázán. Nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů je založena na nedostatku důvodů skutkových, nikoliv na dílčích nedostatecích odůvodnění soudního rozhodnutí. Musí se přitom jednat o vady skutkových zjištění, o něž soud opírá své rozhodovací důvody*“.

[9] Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek a dospěl k názoru, že není nepřezkoumatelný. Z jeho odůvodnění je zřejmé, z jakého skutkového stavu krajský soud vyšel, jak vyhodnotil pro věc rozhodné skutkové okolnosti a jak je následně právně posoudil. Z rozsudku krajského soudu jednoznačně vyplývají důvody, které krajský soud vedly k zamítnutí žaloby. Ačkoliv si jistě lze představit ještě podrobnější vypořádání uplatněných námitek, nezpůsobuje způsob zvolený krajským soudem nutnost zrušení jeho rozsudku. Postup krajského soudu odpovídá konstantní judikatuře, podle níž není povinností správního soudu reagovat na každý dílčí argument uplatněný v podání a ten obsáhle vyvrátit; úkolem soudu je uchopit obsah a smysl argumentace a vypořádat se s ní (podpůrně srov. nálezy Ústavního soudu sp. zn. IV. ÚS 201/04, I. ÚS 729/2000, I. ÚS 116/05, IV. ÚS 787/06, III. ÚS 989/08, III. ÚS 961/09, IV. ÚS 919/14). Např. v nálezu ze dne 12. 2. 2009 vydaném pod sp. zn. III. ÚS 989/08 Ústavní soud uvedl, že „Není porušením práva na spravedlivý proces, jestliže obecné soudy nebudují vlastní závěry na podrobné oponentuře (a vyvracení) jednotlivě vznesených námitek, pakliže proti nim staví vlastní ucelený argumentační systém, který logicky a v právu rozumně vyloží tak, že podpora správnosti jejich závěrů je sama o sobě dostatečná.“ (srov. také rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 3. 2015, č. j. 9 As 221/2014 - 43). Důvodem ke zrušení rozsudku krajského soudu není ani to, že se ztotožnil s nosnou argumentací žalovaného. Pokud správní soud shledá závěry správních orgánů správnými, je oprávněn na ně odkázat, resp. je převzít. K tomu srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 7. 2007, č. j. 8 Afs 75/2005 - 130, publikovaný pod č. 1350/2007 Sb. NSS, či rozsudek téhož soudu ze dne 19. 12. 2013, č. j. 9 Azs 13/2013 - 26. Krajský soud se vypořádal i s námitkou poukazující na porušení § 44 zákona o pomoci v hmotné nouzi. Nejvyšší správní soud dodává, že nepřezkoumatelnost není projevem nenaplněné subjektivní představy stěžovatele o tom, jak podrobně by měl být rozsudek odůvodněn, ale objektivní překážkou, která kasačnímu soudu znemožňuje přezkoumat napadené rozhodnutí (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 2. 2017, č. j. 3 Azs 69/2016 - 24, ze dne 27. 9. 2017, č. j. 4 As 146/2017 - 35). Takovými vadami rozsudek krajského soudu netrpí.

[10] Stěžovatelka dále poukazovala na nezákonnost rozsudku krajského soudu, resp. rozhodnutí správních orgánů. Nejvyšší správní soud se s ní neztotožnil.

[11] Předmětem soudního přezkumu před krajským soudem bylo rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 2. 2019, č. j. MPSV-2019/30916-923, sp. zn. SZ/MPSV-2019/21399-923, jímž bylo na základě odvolání stěžovatelky změněno usnesení Úřadu práce ČR – krajské pobočky v Ostravě ze dne 17. 1. 2019, č. j. 6379/2019/OPA, tak, že text výroku tohoto rozhodnutí „v souladu s § 66 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, rozhodl zastavit řízení o přiznání příspěvku na živobytí zabájené na základě žádosti č. j. 93373/2018 – OPA podané dne 13. 11. 2018“ byl nahrazen textem: „v souladu s § 51 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, se zamítá žádost o příspěvek na živobytí č. j. 93373/2018/OPA, podaná dne 13. 11. 2018“.

[12] V odůvodnění uvedeného rozhodnutí žalovaný uvedl, že ze spisové dokumentace zjistil, že stěžovatelka dne 13. 11. 2018 požádala o dávku pomoci v hmotné nouzi – příspěvek na živobytí. Do žádosti uvedla společně posuzovanou osobu (nezaopatřeného syna T. F. P.). Stěžovatelka při podání žádosti požádala o přerušování řízení do skončení řízení o její dřívější žádosti o dávky pomoci v hmotné nouzi ze dne 19. 10. 2018. Usnesením ze dne 30. 11. 2018 prvoinstanční správní orgán řízení přerušil. Dne 19. 12. 2018 stěžovatelka požádala o pokračování v řízení, čemuž správní orgán I. stupně vyhověl. V řízení zjistil, že oznámením ze dne 14. 12. 2018, č. j. 102198/2018/OPA, byl stěžovatelce přiznán příspěvek na živobytí ve výši 1 958 Kč měsíčně od října 2018. Proti oznámení podala stěžovatelka námítky, na základě kterých bylo dne 23. 1. 2019 vydáno rozhodnutí č. j. 7997/2019/OPA (o přiznání příspěvku na živobytí ve výši 1 958 Kč od října 2018). V návaznosti na uvedené správní orgán I. stupně

pokračování

vydal usnesení o zastavení řízení o přiznání příspěvku na živobytí, které napadla stěžovatelka odvoláním.

[13] Podle žalovaného správní orgán I. stupně nepostupoval správně, pokud řízení zastavil. Dle ustanovení § 51 odst. 3 správního řádu neprovádí správní orgán další dokazování a žádost zamítne, je-li v souladu s požadavky § 3 zjištěna skutečnost, která znemožňuje žádosti vyhovět. V řízení přitom bylo zjištěno, že stěžovatelce byla přiznána dávka příspěvek na živobytí ve výši 1 958 Kč měsíčně od října 2018 (jedná se o opakující se dávku pomoci v hmotné nouzi, která byla vyplacena dne 14. 12. 2018 za měsíc říjen 2018 a dne 17. 1. 2019 za měsíc listopad 2018). Uvedená skutečnost znemožňovala žádosti vyhovět, proto nebylo nutno provádět další dokazování a v souladu s § 51 odst. 3 správního řádu bylo nutno žádost zamítnout. Správní orgán I. stupně měl proto žádost o příspěvek na živobytí ze dne 13. 11. 2018 zamítnout. Prvoinstanční správní orgán však řízení zastavil. Žalovaný dodal, že s ohledem na nemožnost žádosti vyhovět, resp. s ohledem na to, že zastavení řízení vede ke stejným důsledkům, jako zamítnutí žádosti, žalovaný prvostupňové rozhodnutí z důvodu procesní ekonomie a zásady rychlosti řízení změnil shora popsaným způsobem. Uvedené rozhodnutí napadla stěžovatelka žalobou, kterou krajský soud zamítl shora rekapitulovaným rozsudkem, ve kterém se s nosnými závěry žalovaného ztotožnil.

[14] Stěžovatelka přitom v kasační stížnosti nepřednáší žádnou relevantní argumentaci, kterou by konkrétně zpochybňovala správnost výše uvedených závěrů žalovaného a probívaných krajským soudem. Vedle poukazu na údajnou nesprávnost jiného rozhodnutí žalovaného (které však nebylo předmětem tohoto soudního přezkumu – viz dále) pouze obecně poukazuje na nesprávnost závěrů krajského soudu a žalovaného. Kasační stížnost je opravný prostředek proti pravomocnému rozhodnutí krajského soudu (§ 102 s. ř. s.). Nejvyššímu správnímu soudu nepřísluší v kasačním řízení přezkoumávat opětovně rozhodnutí žalovaného v rozsahu přezkumu provedeného krajským soudem. Předmětem přezkumu může být proto toliko to, zda rozhodnutí krajského soudu k námitkám uvedeným v kasační stížnosti ob stojí. Řízení o kasační stížnosti je totiž ovládáno zásadou dispoziční. Obsah, rozsah a kvalita kasační stížnosti předurčují obsah, rozsah a kvalitu následného soudního rozhodnutí. Je-li tedy kasační stížnost kuse zdůvodněna, je tak předurčen nejen rozsah přezkumné činnosti soudu, ale i obsah rozsudku soudu. Soud není povinen ani oprávněn domýšlet argumenty za stěžovatele. Takovým postupem by přestal být nestranným rozhodčím sporu, ale přebíral by roli advokáta (srov. rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008 - 78 a rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 2. 2012, č. j. 1 Afs 57/2011 - 95, ze dne 22. 4. 2014, č. j. 2 Ads 21/2014 - 20, ze dne 27. 10. 2010, č. j. 8 As 22/2009 - 99, ze dne 18. 6. 2008, č. j. 7 Afs 39/2007 - 46, ze dne 17. 12. 2008, č. j. 7 As 17/2008 - 60). Optikou výše uvedeného přezkoumal Nejvyšší správní soud rozsudek krajského soudu a rozhodnutí žalovaného a neshledal, že by bylo nutno přistoupit k jejich zrušení. Jejich rozhodnutí mají oporu v právní úpravě a správním spisu. I podle názoru Nejvyššího správního soudu nebylo možno žádosti vyhovět. Z obsahu správního spisu jednoznačně vyplývá, že stěžovatelce byla na základě dřívější žádosti (žádost ze dne 19. 10. 2018) přiznána dávka příspěvek na živobytí ve výši 1 958 Kč měsíčně od října 2018 (jedná se o opakující se dávku pomoci v hmotné nouzi, která byla vyplacena dne 14. 12. 2018 za měsíc říjen 2018 a dne 17. 1. 2019 za měsíc listopad 2018). Uvedená skutečnost znemožňovala pozdější žádosti (ze dne 13. 11. 2018) vyhovět. Podrobněji odkazuje soud na rozsudek krajského soudu a rozhodnutí žalovaného.

[15] Z ničeho nevyplývá ani to, že by se stěžovatelce nedostalo řádného procesu, jak výslovně namítala. Podle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu tvoří rozhodnutí správních orgánů I. a II. stupně z hlediska soudního přezkumu jeden celek. Případné nedostatky prvostupňového rozhodnutí mohou být napraveny až druhostupňovým rozhodnutím (usnesení

rozšířeného senátu ze dne 12. 10. 2004, č. j. 5 Afs 16/2003 - 56, rozsudky ze dne 28. 12. 2007, č. j. 4 As 48/2007 - 80, ze dne 26. 3. 2008, č. j. 9 As 64/2007 - 98, či ze dne 29. 11. 2012, č. j. 4 Ads 97/2012 - 66). Přesně k tomu došlo i v dané věci, kde žalovaný napravil pochybení správního orgánu I. stupně. Ani žádný další postup správních orgánů nevyvolává podle názoru Nejvyššího správního soudu nutnost zrušení jejich rozhodnutí.

[16] K poukazu stěžovatelky na § 44 zákona o pomoci v hmotné nouzi, pak soud konstatuje, že podle uvedeného ustanovení (nazvaného Změna skutečností rozhodných pro nárok na dávku a její výši): *(1) Změní-li se skutečnosti rozhodné pro nárok na dávku nebo její výplatu tak, že nárok na dávku nebo na její výplatu zanikne, dávka se odejme nebo její výplata zastaví od prvního dne kalendářního měsíce následujícího po kalendářním měsíci, ve kterém tato změna nastala. (2) Změní-li se skutečnosti rozhodné pro výši dávky tak, že dávka má být zvýšena, provede se zvýšení dávky od prvního dne kalendářního měsíce následujícího po kalendářním měsíci, ve kterém tato změna nastala. (3) Změní-li se skutečnosti rozhodné pro výši dávky tak, že dávka má být snížena, provede se snížení dávky od prvního dne kalendářního měsíce následujícího po kalendářním měsíci, ve kterém tato změna nastala. (4) Pokud má dojít ke zvýšení nebo snížení opakující se dávky o částku nižší než 50 Kč, nemění se výše dosud vyplácené dávky. Jestliže suma částek, o které se měla zvýšit nebo snížit výše opakující se dávky za aktuální kalendářní měsíc a kalendářní měsíce předchozího období, v němž nedošlo k úpravě výše dávky z důvodu uvedeného ve větě první, dosáhne 50 Kč, výše opakující se dávky se stanoví nově. (5) Změní-li se v období, na něž byla dávka přiznána, okruh společně posuzovaných osob nebo jiné skutečnosti rozhodné pro nárok na dávku nebo její výši, posoudí se nově nárok na dávku a její výši od prvního dne kalendářního měsíce následujícího po kalendářním měsíci, ve kterém tato změna nastala. (6) Výše dávek se zaokrouhluje na celé koruny nahoru. (7) Došlo-li k novému posouzení nároku na dávku nebo její výši, dávka se a) přizná, vyplátí nebo se její výše zvýší, a to zpětně nejvýše za 3 měsíce ode dne, kdy orgán rozhodující o dávce zjistil, že je třeba nově nárok na dávku nebo její výši posoudit, nebo kdy příjemce nebo žadatel o přiznání dávky, její výplatu nebo zvýšení požádá, nebo b) odejme, její výplata se zastaví nebo se její výše sníží, a to ode dne následujícího po dni, jimž uplynulo období, za které již byla dávka vyplacena.*

[17] Uvedené ustanovení tedy upravuje postup správního orgánu při změně skutečností rozhodných pro nárok na dávku pomoci v hmotné nouzi a její výši. V dané věci však stěžovatelka žádnou takovou změnu relevantně nedokládala (a žádná taková změna nebyla v rámci řízení ani zjištěna), a nebylo tak třeba uvažovat o důsledcích ve smyslu § 44 zákona o pomoci v hmotné nouzi. Za takovou rozhodnou skutečnost nelze považovat ani názor stěžovatelky o nesprávnosti rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 2. 2019, č. j. MPSV-2019/24954-923, sp. zn. SZ/MPSV-2019/21384-923, kterým bylo zamítnuto odvolání proti rozhodnutí Úřadu práce v Opavě ze dne 23. 1. 2019, č. j. 7997/2019/OPA, sp. zn. UP/134872/2018/HN. Zdejšímu soudu je z úřední činnosti známo, že tato rozhodnutí napadla stěžovatelka správní žalobou, které však krajský soud nevyhověl (rozsudkem Krajského soudu v Ostravě ze dne 22. 8. 2019, č. j. 18 Ad 7/2019 - 88, byla žaloba zamítnuta). V nyní projednávané věci se soud nemůže zabývat zákonností uvedených rozhodnutí. Lze dodat, že pokud tato rozhodnutí nebyla zrušena (což stěžovatelka ani netvrdí ani nedokládá), jsou nadána presumpcí správnosti. Jak uvedl zdejší soud např. v rozsudku ze dne 4. 2. 2009, č. j. 1 As 79/2008 - 128: „Právní řád je založen na zásadě presumpce správnosti aktů vydaných orgány veřejné správy, dle níž se má za to, že správní akt je zákonný a správný, a to až do okamžiku, kdy příslušný orgán zákonem předvídanou formou prohlásí správní akt za nezákonný a zruší jej (srov. k tomu Hendrych, D. a kol. Správní právo. Obecná část. 7. vydání, Praha, C. H. Beck 2009, s. 225, resp. v judikatuře NSS např. rozsudek ze dne 22. 5. 2008, č. j. 6 As 45/2005 - 188). Po celou dobu své existence až do svého eventuálního zrušení vyvolává správní akt právní následky, zakládá práva a povinnosti.“ Ani z judikatury či z odborné literatury nevyplývá, že by měl správní orgán považovat za změnu rozhodných skutečností ve smyslu § 44 zákona o pomoci v hmotné nouzi tvrzení fyzické osoby o nesprávnosti jiného správního rozhodnutí. K tomu viz např. komentář přístupný v systému v ASPI (Pavelková, M., Grunerová, P., Beck, P.: *Zákon o pomoci v hmotné nouzi, Praktický komentář*,

pokračování

Wolters Kluwer, Praha – 2016, komentář k § 44 zákona o pomoci v hmotné nouzi), či judikaturu Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek ze dne 10. 7. 2014, č. j. 3 Ads 65/2013 - 14).

VI.

[18] S ohledem na výše uvedené dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji zamítl (§ 110 odst. 1 věta druhá s. ř. s.). Nejvyšší správní soud ve věci rozhodl na základě oprávnění stanoveného v § 109 odst. 2 s. ř. s. bez jednání.

[19] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1 větu první ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterého, nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Stěžovatelka v řízení úspěch neměla, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovaný nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť rozhodoval ve věci dávek státní sociální podpory [§ 60 odst. 2 s. ř. s.].

[20] Stěžovatelce byla v řízení před krajským soudem ustanovena zástupkyně, JUDr. Jana Kašpárková, advokátka. V takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 10 ve spojení s § 120 s. ř. s.). Nejvyšší správní soud přiznal zástupkyni stěžovatelky odměnu za jeden úkon právní služby (podání kasační stížnosti) podle § 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif). Za tarifní hodnotu se ve věcech sociálního zabezpečení považuje částka 5 000 Kč (§ 9 odst. 2 advokátního tarifu). Za jeden úkon právní služby tak náleží odměna ve výši 1 000 Kč (§ 7 bod 3 advokátního tarifu) a náhrada hotových výdajů 300 Kč (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu). Podpůrně viz rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 1. 2020, č. j. 1 Ads 354/2019 - 24, ze dne 13. 2. 2020, č. j. 4 Ads 287/2019 - 54, ze dne 11. 3. 2020, č. j. 1 Ads 153/2019 - 22, ze dne 27. 3. 2020, č. j. 5 Ads 131/2018 - 53 atp. Odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů, zvýšená o daň z přidané hodnoty, tedy činí celkem 1 573 Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 7. května 2020

JUDr. Tomáš Foltas
předseda senátu